

7 najczęściej pojawiających się pytań – uchodźcy z Ukrainy w Polsce

1. Legalizacja pobytu obywateli Ukrainy w Polsce

Zgodnie z przepisami specustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. poz. 583) legalizacja pobytu będzie miała zastosowanie do:

- obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski bezpośrednio z Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy;
- obywateli Ukrainy, którzy posiadają Kartę Polaka i wraz z najbliższą rodziną przybyli do Polski z powodu działań wojennych, oraz
- osób nieposiadających obywatelstwa Ukrainy, ale będących małżonkiem obywatela Ukrainy, o ile osoby te przybyły do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi w Ukrainie.

Jeżeli ww. osoby wjechały legalnie na terytorium Polski 24 lutego 2022 r. lub później i deklarują zamiar pozostania w Polsce, to ich pobyt uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy, licząc od 24 lutego 2022 r.

Powyższe nie będzie mieć zastosowania do obywateli Ukrainy, którzy posiadają:

- zezwolenie na pobyt stały,
- zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
- zezwolenie na pobyt czasowy,
- status uchodźcy,
- ochronę uzupełniającą,
- zgodę na pobyt tolerowany

oraz którzy:

- złożyli w Polsce wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej (lub taki wniosek został złożony w ich imieniu),
- zadeklarowali zamiar złożenia wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w Polsce lub których takie deklaracje zamiaru dotyczą.

Z chwilą kiedy obywatel Ukrainy wycofa wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej lub deklarację o zamiarze złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, przepisy specustawy, w tym przepis uprawniający do legalnego pobytu w Polsce przez okres 18 miesięcy, licząc od 24 lutego 2022 r., znajdują zastosowanie do tego obywatela Ukrainy.

Obywatele Ukrainy, których wjazd do Polski nie został zarejestrowany przez komendanta Straży Granicznej, powinni złożyć wniosek o nadanie numeru PESEL w dowolnym organie wykonawczym gminy w Polsce. Na tej podstawie komendant Straży Granicznej rejestruje wjazd obywatela Ukrainy do Polski. Wniosek należy złożyć w terminie 60 dni od dnia wjazdu na terytorium Polski.

Przedłużenie pobytu

Jeżeli obywatele Ukrainy, do których mają zastosowanie przepisy specustawy, będą chcieli przedłużyć swój legalny pobyt w Polsce po upływie 18 miesięcy, licząc od 24 lutego 2022 r., powinni złożyć wniosek o zezwolenie na pobyt czasowy na okres 3 lat. Wniosek można złożyć po upływie co najmniej 9 miesięcy od dnia przybycia do Polski, nie później jednak niż w terminie 18 miesięcy od 24 lutego 2022 r. Wniosek składa się do wojewody w województwie, na którego terenie obywatel Ukrainy mieszka w chwili, kiedy składa dotyczący go wniosek.

Wyjazd obywatela Ukrainy z Polski na okres powyżej 1 miesiąca pozbawia go uprawnień do legalnego pobytu w Polsce w okresie 18 miesięcy, licząc od 24 lutego 2022 r.

W przypadku obywateli Ukrainy, którzy są wyłączeni spod przepisów specustawy, zastosowanie znajdą zasady ogólne dotyczące m.in. uzyskiwania zezwoleń na pobyt czasowy.

2. Dostępność do systemu ochrony zdrowia oraz edukacji dzieci

System ochrony zdrowia

W specustawie przewidziane zostały rozwiązania umożliwiające rozliczanie świadczeń medycznych udzielonych obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP w związku

z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

Obywatel Ukrainy, którego pobyt na terytorium RP uznaje się za legalny na podstawie specustawy, jest uprawniony do opieki medycznej udzielanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obejmującej świadczenia opieki zdrowotnej na zasadach i w zakresie, w jakim osobom objętym obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym przysługuje prawo do świadczeń na podstawie ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zatem zasady udzielania świadczeń medycznych obywatelom Ukrainy oraz zasady rozliczania tych świadczeń będą co do zasady identyczne jak w przypadku polskich pacjentów.

Specustawa wprowadza jednak pewne wyłączenia co do:

- leczenia uzdrowiskowego,
- rehabilitacji uzdrowiskowej,
- podania produktów leczniczych wydawanych świadczeniobiorcom w ramach programów polityki zdrowotnej ministra właściwego do spraw zdrowia.

Powyższe zostało uregulowane w art. 37 ust. 1 specustawy.

Koszty świadczeń opieki zdrowotnej pokryje Narodowy Fundusz Zdrowia ze środków budżetu państwa. Świadczenia mają być udzielane na podstawie umów zawartych przez poszczególne placówki z NFZ, a w przypadku aptek – na podstawie umów o realizację recept. Tym samym przepisy specustawy obejmują placówki, które mają podpisany kontrakt z NFZ.

Co istotne, wyżej opisane regulacje obowiązują wstecz, tj. od 24 lutego 2022 r. Wynika to z art. 99 specustawy.

Dostęp do edukacji

Obywatele Ukrainy, którzy przybywają na terytorium RP w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium ich państwa, mają prawo do zapisania dzieci i młodzieży do szkół publicznych. Osoby takie korzystają z nauki i opieki w publicznych

placówkach na warunkach dotyczących obywateli polskich. Zasady korzystania z prawa do nauki szkolnej w przypadku cudzoziemców były uregulowane już wcześniej, między innymi w ustawie z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Przepisy te znajdują zastosowanie także w przypadku obywateli przybywających na terytorium RP z Ukrainy.

Nauka dzieci i młodzieży w wieku 7–18 lat w publicznych szkołach jest nieodpłatna. Aby skorzystać z tego prawa, należy złożyć odpowiedni wniosek w wybranej placówce. Bez znaczenia dla skorzystania z tego prawa pozostaje kwestia braku znajomości języka polskiego. Istnieje możliwość organizacji dodatkowych nieodpłatnych lekcji języka polskiego. Obywatele Ukrainy, korzystający z nauki i opieki w publicznych przedszkolach i szkołach, mogą korzystać także z dodatkowych zajęć wyrównawczych. Za organizację takich zajęć odpowiedzialny jest organ prowadzący daną szkołę czy przedszkole. Co więcej, organ prowadzący szkołę może zorganizować oddział przygotowawczy w danej placówce.

Specustawa przewiduje ponadto, że w celu zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w specustawie, organ wykonawczy gminy może utworzyć żłobek lub klub dziecięcy bez konieczności spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych przewidzianych w ustawie z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Wprowadzono także dalej idące ułatwienia – m.in. możliwość tworzenia innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, podporządkowanych organizacyjnie szkołom lub przedszkolom (art. 51 ust. 1 specustawy), możliwość organizacji bezpłatnego transportu do miejsca zapewnienia kształcenia czy opieki (art. 52 specustawy).

W celu realizacji zadań w zakresie oświaty i wychowania nowe przepisy przewidują możliwość przekazania z budżetu państwa dodatkowej subwencji dla jednostek samorządu terytorialnego.

3. Zasady podejmowania pracy po przyjeździe do Rzeczypospolitej Polskiej

Specustawa ustanawia uproszczone zasady powierzenia pracy obywatelom Ukrainy – na jej podstawie obywatel Ukrainy będzie uprawniony do wykonywania pracy w Polsce w okresie pobytu zgodnego z obowiązującymi przepisami, w przypadku gdy:

- jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy lub
- jest obywatelem Ukrainy przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (na podstawie wcześniejszych, ogólnych uregulowań)

– jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi (art. 22 specustawy).

Obowiązki pracodawcy

Aby legalnie przebywający w Polsce obywatel Ukrainy mógł zostać zatrudniony, wystarczające jest powiadomienie powiatowego urzędu pracy. Podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadamia o tym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego praca.gov.pl w ciągu 14 dni od podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy.

W powiadomieniu podmiot powierzający wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy przekazuje urzędowi pracy szczegółowe informacje o sobie, a także dane osobowe obywatela Ukrainy. Informuje też o rodzaju umowy zawartej pomiędzy podmiotem powierzającym wykonywanie pracy a obywatelem Ukrainy oraz stanowisku lub rodzaju wykonywanej pracy.

Niewypełnienie ww. warunków oznacza, że nie można wykonywać pracy bez zezwolenia na pracę.

Pozostałe ułatwienia

Obywatele Ukrainy będą mogli również podejmować i wykonywać działalność gospodarczą w Polsce na takich samych zasadach jak obywatele polscy, pod warunkiem że uzyskają numer PESEL (art. 23 specustawy).

Na mocy specustawy obywatel Ukrainy będzie mógł ponadto zarejestrować się oraz zostać uznany jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy w rozumieniu ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 22 ust. 6 specustawy).

Obywatel Ukrainy, któremu udzielono zezwolenia na pobyt czasowy na podstawie art. 38 ust. 1 specustawy (wniosek na tej podstawie może zostać złożony dopiero po 9 miesiącach pobytu w Polsce), będzie uprawniony do wykonywania pracy w Polsce bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę.

4. Czy korzystniejsze jest ubieganie się o status uchodźcy przez obywatela Ukrainy na podstawie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP, czy specustawy z 12 marca 2022 r.?

Biorąc pod uwagę zakres przesłanek, jakie należy spełnić, aby uzyskać status uchodźcy na gruncie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP, należy stwierdzić, że jest on znacznie szerszy i podlega ocenie, czy rzeczywiście

zachodzą okoliczności do nadania takiego statusu, natomiast sama procedura jest znacznie bardziej skomplikowana. Załatwienie sprawy dotyczącej pozbawienia statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej następuje w terminie 6 miesięcy. Cudzoziemcowi, któremu nadaje się status uchodźcy, wydaje się dokument podróży przewidziany w konwencji genewskiej¹ ważny przez 2 lata od dnia wydania i kartę pobytu ważną przez 3 lata od dnia wydania. Procedura przewiduje również możliwość pozbawienia takiego statusu.

Z kolei uzyskanie statusu na podstawie specustawy z 12 marca jest znacznie łatwiejsze – wystarczy posiadanie obywatelstwa ukraińskiego oraz legalne przybycie na terytorium RP bezpośrednio z Ukrainy (w związku z działaniami wojennymi) od 24 lutego 2022 r. do dnia określonego na podstawie rozporządzenia. Pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy, licząc od 24 lutego 2022 r. Po upływie 9 miesięcy ci, których pobyt uznano za legalny, mogą ubiegać się o zezwolenie na pobyt czasowy na okres 3 lat.

Przypomnijmy, że przepisów nie stosuje się do obywateli Ukrainy, którzy posiadają:

- zezwolenie na pobyt stały,
- zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
- zezwolenie na pobyt czasowy,
- status uchodźcy,
- ochronę uzupełniającą,
- zgodę na pobyt tolerowany

oraz którzy:

- złożyli w Polsce wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej (lub taki wniosek został złożony w ich imieniu),
- zadeklarowali zamiar złożenia wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w Polsce lub których takie deklaracje zamiaru dotyczą.

Zgodnie z przepisami specustawy obywatele Ukrainy, którzy złożyli wnioski o status uchodźców lub deklaracje, że chcą taki wniosek złożyć, mogą się z tego wycofać. Jeśli to zrobią, zostaną objęci przepisami specustawy.

Uprawnienia, które przysługują obywatelom Ukrainy na gruncie specustawy z 12 marca 2022 r., to m.in: jednorazowe świadczenie pieniężne (ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony wprowadza takie świadczenie fakultatywnie), bezpłatna pomoc psychologiczna, pomoc żywnościowa, środki skierowane do obywateli Ukrainy z niepełnosprawnością, opieka medyczna, opieka szkolna nad dziećmi, przyznanie warunkowego prawa wykonywania zawodu lekarza albo warunkowego prawa wykonywania zawodu lekarza dentystry, pielęgniarki lub położnej, nadanie numeru PESEL czy uzyskanie dostępu do profilu zaufanego.

---

¹ Konwencja dotycząca statusu uchodźców, sporządzona w Genewie 28 lipca 1951 r. (Dz.U. 1991 Nr 119 poz. 515).

Jak widać, ustawa zawiera znane już formy pomocy, jak np. pomoc psychologiczną z ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony. Katalog form pomocy został jednak znacząco poszerzony o dodatkowe świadczenia.

5. Pomoc społeczna dla obywatela Ukrainy

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu w Polsce, którego pobyt jest uznawany za legalny na podstawie specustawy, przysługuje prawo do:

- świadczeń rodzinnych (zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, tj. zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne, zapomoga wypłacana przez gminy, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia rodzicielskie);
- świadczenia wychowawczego, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Polski;
- świadczenia Dobry start, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Polski;
- rodzinnego kapitału opiekuńczego, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Polski;
- dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, jeżeli zamieszkuje z dzieckiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Warunki przyznania świadczeń:

- Świadczenia będą przyznawane na zasadzie i w trybie określonym w ustawach, które regulują przyznawanie poszczególnych świadczeń (z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”).
- Ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego, przy ustalaniu dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę nie będzie uwzględniano się członka rodziny, który nie przebywa w Polsce.
- Prawo do świadczeń będzie przysługiwało począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej niż od miesiąca, kiedy obywatel Ukrainy został wpisany do rejestru PESEL. Natomiast świadczenia przysługujące na dziecko będą przysługiwały od miesiąca, w którym dziecko zostało wpisane do rejestru PESEL.
- Prawo do otrzymania świadczeń na dziecko przysługuje również opiekunowi tymczasowemu dziecka.
- Świadczenia będą przyznawane na wniosek, w którym należy podać: numer PESEL; rodzaj, serię i numer dokumentu stanowiącego podstawę do przekroczenia granicy (jeżeli występują); numer PESEL dziecka oraz rodzaj, serię i numer dokumentu dziecka stanowiącego podstawę do przekroczenia granicy (jeżeli występują).

Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej został uznany za legalny na podstawie specustawy oraz który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę.

Świadczenie może być przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na: pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej czy też opłaty mieszkaniowej.

Jak ubiegać się o świadczenie?

Świadczenie będzie przyznawane na wniosek, w którym należy podać:

- imię (imiona) i nazwisko;
- datę urodzenia;
- obywatelstwo;
- płeć;
- rodzaj dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy, a także serię i numer tego dokumentu;
- informację o dacie wjazdu na terytorium Polski;
- adres pobytu;
- dane kontaktowe, w tym numer telefonu lub adres poczty elektronicznej – o ile osoba składająca wniosek je posiada;
- numer PESEL.

Wniosek należy złożyć do wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce pobytu obywatela Ukrainy.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia mogą złożyć: osoba uprawniona, przedstawiciel ustawowy osoby uprawnionej, opiekun tymczasowy, osoba sprawująca faktyczną opiekę nad dzieckiem.

Co istotne pod kątem sprawności procedury, przyznanie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta jednorazowego świadczenia pieniężnego nie wymaga wydania decyzji. Natomiast odmowa przyznania jednorazowego świadczenia pieniężnego już takiej decyzji wymaga.

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu w Polsce, którego pobyt na terytorium Polski jest uznawany za legalny na podstawie specustawy i który został wpisany do rejestru PESEL, może być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne na zasadach i w trybie ustawy o pomocy społecznej.

Oznacza to w skrócie, że:

- obywatel Ukrainy ubiegający się o świadczenia z pomocy społecznej będzie zobowiązany złożyć oświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej;

- w postępowaniu o przyznanie świadczeń nie przeprowadza się rodzinnego wywiadu środowiskowego, chyba że powstaną wątpliwości co do treści oświadczenia;
- do udzielania świadczeń właściwa jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o te świadczenia.

6. Możliwość założenia spółki przez obywatela Ukrainy

Obywatele Ukrainy posiadający określoną podstawę pobytu w Polsce mogą zakładać i prowadzić działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele polscy. Wobec tego mogą podejmować i prowadzić dopuszczone polskim prawem formy działalności gospodarczej.

7. Skutki podatkowe związane z pomocą udzielaną ofiarom działań wojennych

Mając na uwadze optymalizację podatkową działań, jakie podejmuje się w celu pomocy ofiarom skutków działań wojennych na terytorium Ukrainy, w tym np. przeznaczenie przez przedsiębiorcę dochodu z tytułu prowadzonej działalności na przedmiotową pomoc, analizą objęto następujące scenariusze:

a) Przekazanie darowizny rzeczowej w postaci towarów lub usług.

Skutki VAT

W myśl rozporządzenia Ministra Finansów z 3 marca 2022 r. (Dz.U. z 2022 r., poz. 531) w przypadku darowizn towarów, od których podatnikowi przysługiwało prawo do odliczenia VAT, lub nieodpłatnego świadczenia usług na cele związane z pomocą ofiarom skutków działań wojennych na terytorium Ukrainy od 5 marca do 30 czerwca 2022 r. stosuje się stawkę VAT w wysokości 0%.

Warunkiem zastosowania preferencyjnej stawki jest dostawa towarów lub świadczenie usług na podstawie pisemnej umowy wyłącznie na rzecz:

- Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych,
- podmiotów leczniczych w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- jednostek samorządu terytorialnego.

Jednocześnie z umowy musi wynikać, że dostarczane towary lub świadczone usługi będą wykorzystywane na cele związane z pomocą ofiarom skutków działań wojennych na terytorium Ukrainy.

Możliwe jest również zastosowanie obniżonej stawki VAT 0% w przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług w okresie od 24 lutego 2022 r. do 4 marca 2022 r., jednakże pod warunkiem pisemnego potwierdzenia dokonania dostawy towarów lub wykonania usług.

Skutki PIT/CIT

Zgodnie z regulacjami specustawy zwolnieniu z podatku dochodowego od osób fizycznych podlega pomoc humanitarna, którą otrzymali w okresie od 24 lutego 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. podatnicy będący obywatelami Ukrainy, jeśli w tym okresie przybyli z Ukrainy do Polski na skutek działań wojennych toczących się na Ukrainie.

Powyższe oznacza, że podmioty przekazujące przedmiotowe darowizny rzeczowe nie będą zobowiązane do wystawienia informacji PIT-11 w 2023 r. na rzecz osób, którym została udzielona pomoc humanitarna.

Odnosząc się natomiast do możliwości zaliczenia tych darowizn do kosztów podatkowych, stwierdzić należy, że do kosztów uzyskania przychodów można zaliczyć koszty wytworzenia lub cenę nabycia rzeczy lub praw, jeśli były przedmiotem darowizn, które przekazano w okresie 24 lutego–31 grudnia 2022 r. na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy:

organizacjom, wspomnianym w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub równoważnym organizacjom, jakie określają przepisy regulujące działalność pożytku publicznego na terytorium Ukrainy;

- jednostkom samorządu terytorialnego;
- Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych;
- podmiotom wykonującym na terytorium RP lub na terytorium Ukrainy działalność leczniczą lub działalność z zakresu ratownictwa medycznego

– o ile koszty wytworzenia lub cena nabycia nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, w tym poprzez odpisy amortyzacyjne.

Ponadto do kosztów uzyskania przychodów można zaliczyć koszty poniesione z tytułu nieodpłatnego świadczenia, którego celem jest przeciwdziałanie skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy, realizowanego w okresie od 24 lutego 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. na rzecz ww. podmiotów, o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, w tym poprzez odpisy amortyzacyjne.

Przedmiotowe koszty nie będą uwzględniane przy obliczeniu straty/udziału dochodów w przychodach na potrzeby podatku minimalnego.

a) Przekazanie darowizny pieniężnej.

Skutki VAT

Zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług środki pieniężne nie spełniają definicji towarów, co prowadzi do wniosku, że darowizna pieniężna pozostaje poza zakresem opodatkowania podatkiem VAT.

Skutki PIT/CIT

Darowizna pieniężna, której celem jest przeciwdziałanie skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy, realizowana w okresie 24 lutego–31 grudnia 2022 r. na rzecz ww. podmiotów, podobnie jak darowizna rzeczowa znajduje odzwierciedlenie w wyniku podatkowym poprzez możliwość zaliczenia do kosztów podatkowych.

b) Sprzedaż po obniżonej cenie.

Można rozważyć scenariusz, polegający na sprzedaży towarów po obniżonej cenie przy obligatoryjnym spełnieniu warunku, że kupujący uiszcza wpłatę, która opiewa na wartość udzielonego upustu na cele związane z pomocą ofiarom działań wojennych na terytorium Ukrainy.

Powyższe oznaczałoby, że klient, który planuje zakup towaru np. po cenie określonej na poziomie brutto 100 zł, dokonywałby w tym przypadku wpłaty 50 zł na cele jak powyżej i pod warunkiem, że okaże dowód tej wpłaty, byłby uprawniony do zakupu towaru po obniżonej cenie – w tym przypadku brutto 50 zł.

Skutki VAT/PIT/CIT

W tym miejscu zaznaczyć należy, że sprzedaż realizowana byłaby przy zastosowaniu upustu cenowego, czyli zmniejszenia podstawy opodatkowania, co w sposób bezpośredni skutkowałoby u przedsiębiorcy zmniejszeniem obciążeń podatkowych. Oczywiście zmniejszenie obciążeń w zakresie podatku VAT jest dla podatnika neutralne, jednakże zmniejszenie obciążeń w zakresie podatku dochodowego już jest istotne.

Podsumowując powyższe scenariusze, należy również mieć na uwadze, iż chociaż przedmiotowe działania mogą nosić znamiona społecznej odpowiedzialności biznesu (ang. *corporate social responsibility* – CSR) wraz ze związanymi z tym skutkami podatkowymi, to jednak obecnie ryzykowne byłoby zakwalifikowanie przedmiotowych wydatków do CSR ze względu na brak utrwalonej praktyki w tym zakresie.

Możemy jakoś pomóc?

Zachęcamy do kontaktu: ukraina@gww.pl

**GWW Ładziński,
Cmoch i Wspólnicy sp. k.**

**GWW Grynhoff i Partnerzy Radcowie
Prawni i Doradcy Podatkowi sp. p.**

ul. Dobra 40,
00-344 Warszawa
tel. +22 212 00 00 warszawa@gww.pl

www.gww.pl